

SLOVENE

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemati:

za
celo leto naprej 26 K — h
pol leta " 13 " —
četrt " 6,50 "
mesec " 2,20 "

V upravnistvu prejemati:

za
celo leto naprej 20 K — h
pol leta " 10 " —
četrt " 5 " —
mesec " 1,70 "

Za pošiljanje na dom
20 h na mesec.

Naročnino in inzerate
sprejema upravnistvo v
Katol. Tiskarni, Kopitar-
jeve ulice št. 2.

Rekopisi se ne vračajo,
nefrankovana pisma ne
vsprejemajo.

Uredništvo je v Seme-
niških ulicah št. 2, I, 17.

Izhaja vsak dan, izven
nedelje in praznike, ob
pol 6. uri popoldne.

Štev. 83.

V Ljubljani, v sredo 11. aprila 1900.

Letnik XXVIII.

Deželni zbor kranjski.

(7. seja.)

Predseduje deželni glavar Oton Detela.
Zapisnikar prebere zapisnik zadnje seje.

Poročilo deželnega odbora o »Občilih«
(poročevalec poslanec Jelovšek) izkazuje: Za
vzdrževanje deželnih cest za leto 1899 je
znašala potrebščina 102.480 gld. 48 kr., mit-
niški dohodki so znesli 9694 gld., donesek
deželnega zaklada 57.778 gld. 87 kr., done-
sek okrajnih cestnih zakladov 35.007 gld.
61 kr.

Stroški za vzdrževanje dovoznih cest k
železniškim postajam za leto 1899 so zna-
šali 2486 gld. 69 kr., od teh odpade na de-
želni zaklad 842 gld. 90 kr., na železnice
800 gld. 90 kr., na okrajne cestne zaklade
805 gld. 68 kr., na magistrat ljubljanski
37 gld. 26 kr.

Proračunjena potrebščina za vzdrževanje
okrajnih cest z doneski okrajnih cestnih za-
kladov, za vzdrževanje deželnih cest, dovo-
znih cest k železniškim postajam znaša za
leto 1899 222.543 gld. 56½ kr.

K točki 39. je poslanec Lenarčič
pravil znane stvari o industrijskih razmerah,
osebno o mlini industriji, ki kliče na po-
moč. Obdačenje mlinске industrije pri nas
je napram drugim krajem neprimerno vi-
soko. Obdačenje na vagon zmlatega žita
znaša 40 kr. do 5 gld. 27 kr. obrt. davka.
Prometne naprave so tako čudno delovale,
kakor bi hotele naravnost uničiti našo mlin-
sko obrt na korist drugi državni polovici. (Po-
slanec Povše: Tako je!) Kranjska mlin-
ska industrija se je uporabljajoč vodne sile in
bližino morja pričela polagoma razvijati, a
da more vspevati, morala bi uporabljati tarifne
olajšave. V naših alpskih deželah se ne
pridela toliko žita, da bi zadostovalo doma-
čim potrebam, a smo navezani na tuje žito.
Še nedavno je znašal promet s kranjskim
žitom 300 vagonov, s tujim 3000 vagonov,
danes pa imamo tujega žita najmanj 5000
vagonov, ki je večinoma pokvarjeno. Pri oger-
skem žitu se uporabljajo takoj refakcijski ta-
rifi, pri nas velja normalni tarif, in ko je

naš podjetnik pripeljal žito na kraj, od koder
velja refakcijski tarif, se mu še le diferenca
izplača. To znaša 13 odstotkov na škodo naši
državni polovici.

Govornik omenja še drugih olajšav pri
ogerskem mlinarskem prometu n. pr. ogromne
diference pri plačilu za vožnjo na morju za
naše in ogersko žito. Ožigosa čudno postop-
panje južne železnice napram kranjskim
mlinom, ki so si hoteli ohraniti refakcijsko
tarifo za Reko, preko katere gre njihov
promet v Dalmacijo. Južna železnica je
kranjskim mlinom odgovorila, da so reski
magazini prenapolnjeni, kar ni bilo res. Celo
v Trstu imajo ogerski mlini nižjo refakcijsko
tarifo nego naši (180 kron proti 188.) V
Kormons, na Koroško, Tirolsko vozijo oger-
ski mlini po isti progi ceneje, nego naši!

Govornik kliče za odpomoč proti oger-
ski konkurenci. Tudi na južno železnico se
da uplavit potikom konkurenčnih tarifov. Pri-
poroča resolucijo:

Dež. odboru se naroča: 1. da si pre-
skripi potrebne podatke glede škodljivih ta-
rifov, kateri uničujejo kranjsko mlin-
sko in lesno industrijo, dalje onih, katere bi bilo
priporočiti za upeljavo na avstrijskih drž.
železnicah in po Donavi navzgor; 2. da se
na podlagi teh podatkov obrne do vis. žel.
in trg. ministerstva, da čimprej ukreneta,
da se obvaruje s tem kranjska in sploh to-
stranska mlin-
ska industrija gotovega propa-
da. (Vsestransko odobravanje.)

Posl. dr. Majaron pravi, da je mli-
narska industrija sila preobremenjena zlasti
s pridobninskim davkom. Mlinarski industriji
v Kranji in Jaršah ste v tej zadevi tako
preobloženi, kakor nobeno mlinarsko pod-
jetje v alpskih deželah. (Čujte!) Davčna
kvota za 100 meterskih stotov zmlatega žita
je pri nas dvakrat do petkrat večji nego
drugod. Išče se denarnih virov pri podjetjih,
o katerih se misli, da lahko plačujejo. Tako
se pač ne bode razširjala pri nas industrija.
Kontingentna komisija za doh. davek je
znižala, pravi govornik, vendar v I. razredu
v naši deželi davek za 10% z ozirom na
njega kričeče razmere.

Posl. Kušar pravi, da z veseljem pod-
pira resolucijo.

Posl. Luckmann pravi, da je položaj
kranjskega mlinarstva pač težaven, ker imajo
Mažari zasigurano drž. žel. na Reko in ker
konkuriramo z ogerskim žitom, a ga potre-
bujemo.

Posl. Langer kritikuje pri isti točki
nečuvane razmere pri južni železnici, ki niti
po zimi čisto ne preskrbi toplih čakalnic in
voz, in kritikuje tudi druga nje nezadostna
prometna sredstva.

Po končni besedi poročevalca se je po-
ročilo vzelo naznanje in vsprejela se je tudi
soglasno resolucija posl. Lenarčiča.

Šola na Grmu. Redni stroški za šolo
so leta 1898 znesli 7477 gld. 62 kr., za go-
spodarstvo pa 10.049 gld. 63 kr., skupaj to-
rej 17.527 gld. 25 kr. V pokritje teh stro-
škov je država prispevala 2400 gld., dežela
pa 6842 gld. 4½ kr., nedostatek so pokrili
dohodki iz gospodarstva, in sicer so znašali
dohodki vinstva 4168 gld. 51 kr., živinoreje
2281 gld. 51 kr., poljedelstva 323 pld. 81 kr.,
sadjarstva 505 gld. 40½ kr., vrtnarstva
433 gld. 65½ kr., gozdarstva 258 gld.
53½ kr. Čista imovina je znašala 20.975 gld.
59½ kr.

Poročevalec je bil posl. Langer. Po-
ročilo se je vzelo na znanje.

Vodovod v Postojni. Županstvo in
oskrbnistvo tržkega premoženja v Postojni
sta svoj čas prosila za deželno podporo v
svrhu naprave vodovoda in tudi predložila
načrt. Po daljših obravnavah z deželnim od-
borom je županstvo predložilo popravljene
načrte. Ker v trgu ni zdrave pitne vode in
je trg važen trgovinski kraj in z ozirom na
vojaške vaje je deželni odbor obljubil 20 od-
stotkov deželnega prispevka k skupni po-
trebščini 144.000 kron, torej 28.000 kron,
ako tržani prevzemo 30 odstotkov, država pa
50 odstotkov.

Poročevalec dr. Majaron. Sprejeto.

Poslanec Hribar je poročal o prošnji
dramatičnega društva in nemškega
gledališkega društva v Ljubljani za

podporo. Poročevalec predlaga, da se obema
društvoma da po 12.000 kron.

Podpora dramatičnemu društvu se so-
glasno brez debate vsprejme, podpora nem-
škemu podjetju se tudi dovoli brez debate
proti glasovom katoliško - narodnih po-
slancev.

Gledališki zaklad. Leta 1898 so
redni dohodki tega zaklada znesli 11.156 gld.
41 kr., in sicer najmovine za lože 9965 gld.
50 kr., obresti od izkupila za redutna po-
slopja 1140 gld. 74 kr., razni prihodki 50 gld.
17 kr. Stroški pa so znesli 12.879 gld.
24 kr. Imovina je znašala 353.952 gld. 43 kr.,
dolгови 192.789 gld. 72 kr., torej čista imo-
vina 161.162 gld. 71 kr.

Potrebščina za leto 1900 deželni odbor
proračunava na 24.328 kron, dohodke pa na
21.622 kron, torej se kaže prometnega pri-
manjkljaja 2706 kron, ki se bo moral po-
kriti iz deželnega zaklada.

Dr. Tavčar pri tej točki napada gle-
dališko cenzuro. Svoboda v Avstriji je taka,
ki se takoj v nič razpusti, kadar kak kardi-
nal ali škof kihne. (Poslanec Kalan: Brez
škofa ne morete nobenega govora spustiti.
To je že manija!)

Pravi, vlada da protežira nemško gledališče
in nagaja večinoma samo slovenskemu gle-
dališču, katero zatira. Cenzura, pravi govornik,
je upravičena gledati na moralo, ker
meji nami ni nobenega, ki bi bil proti mo-
rali, a cenzura je prestroga in glede morale
ni nič boljše, nego je bila pred l. 1848.
Našega cenzorja bodo po smrti svetnikom
proglasili. Lex Heinze imamo že. Pomislite,
pri nemški »Lepi Heleni« je šel cenzor
osebno za kulise. Končno vender pride go-
vornik k cenzuri nekaterih slovenskih pred-
stav in navede skoro samo točke o moral-
nem naziranju cenzorjevem.

Nazadnje omeni tudi prepovedi »Tugo-
mera«, v katerem je dramatično društvo be-
sedo »Nemci« zamenilo z besedo »Franki«,
a je bila igra kljub temu prepovedana. Nek
dvorni svetnik je dejal na intervencijo: »Že
ime Jurčič je tako, da nam ni všeč«. Da je
govornik o tej prepovedi razpravljal dosti

LISTEK.

Fr. Coppée-jevo veroizpovedanje.

(Vvod v knjigo »La bonne souffrance«.

Poslov. A. Kalan.)

(Konec.)

Vi majate z ramami, naduti prazne vede.
Kaj zato? Ne vprašam vas, da bi mi raz-
ložili, kako se je beseda priprostega gali-
lejskega rokodelca, po njem izrečena ubogim
ljudem z naročilom, naj jo oznanjujejo vsem
narodom, vzdržala po devetnajst vekih zma-
goslavna tudi se sedaj povsod, kjer ljudje
niso barbari. Reči pa smem, da je imela
ista beseda, katero sem poslušal in vsprejel
v britkih urah, to čudodelno moč, da me je
naučila ljubiti moje trpljenje. Iz teh svojih
poskušanj sem vstal telesno oslavljen in
najbrže se mi zdravje tudi nikoli več po-
polno ne povrne. Toda odkar sem čital in
premisľljal evangelij, srce moje ni le vdano
v resignacijo, marveč je polno miru in sr-
čnosti.

Cuteč, da se mi zdravje več ne povrne,
da se mi bliža starost, ona samotna starost
s svojimi žalostimi, britkostmi in skušnjami,
prenašam vse s krepkostjo, da skoro z ve-
seljem in če tudi ne hrepenim po trpljenju

in po smrti, se jih vsaj ne bojim, odkar
sem se naučil v evangelji umetnosti: trpeti,
umreti!

Ako sem storil kaj dobrega v svojem
življenju — in splošno zlobnež nisem bil —
zato me je Bog poplačal z neizmerno veli-
kodušnostjo, vsadivši mi v dušo seme brez-
madežnosti in priprostosti, katero čutim, da
se sedaj razcveta v mojem srcu. On mi je
dal, da sem čital in čital evangelij, kakor ga
treba brati z razumom srca, mente cordis
sui, kakor pravi sv. Luka. Glede svoje ver-
ske vzgoje omenjam, da že jedno leto berem
vsaki dan tudi druge lepe in tečne knjige
in svetniki ter učitelji pred menoj odkrivajo
zagrinjalo skrivnostij ter mi kažejo njih glo-
bokost z dvojnimi plamenom razodenja in
vednosti.

Te študije so mi bile prekoristne, pre-
drage, jednake kakor navodila dobrega in
razumnega duhovna, ki me je blagovolil
spominjati večnih resnic. Vkljub temu mo-
ram priznati, da nisem kedo ve kaka bogo-
slovna glavica. Skromen in malo poučen
nisem poskušal preiskovati temote dogem,
marveč bral sem evangelij, proseč Boga is-
kreno, naj mi dodeli milost udanosti ubogih
v duhu. Podobnega sem se kazal onim otro-
čičem, o katerih je hotel naš Gospod, da

jih pustijo k njemu, in v pričo katerih je že
dejal, da je nebeško kraljestvo onih, ki so
njim podobni. Poslušal sem besedo božjo z
ono priprostostjo, kakor ribiči tiberijskega
jezera, katerim je govoril Jezus s čolna, se-
deč na njegovem robu. Neka neizprosna sila
me je gnala k Bogu, jaz se nisem ustavljal,
dal sem se voditi, na kratko: bil sem po-
koren in sedaj okušam sladkosti pokorščine.

Bilo je koncem oktobra, ko se je bližal
pretresljiv praznik vernih duš, ko je bila
konečno zapečateni moja sprava z Bogom.
Poln vere in vdanosti prejel sem sv. obha-
jilo, družec s tem velikim dejanjem spomin
na one moje drage, ki me pričakujejo v
večnem življenju.

»Toda vsaj se zdi, da se po vašem
spreobrnjenju ni na vas nič spremenilo«, de-
jali so mi nekateri z nekim neverjetnim
smehljajem.

Toda taki družega ne dokazujejo, kakor
to, kako neprodiren je človek za človeka,
kajti jaz dobro vem, da sem postal popol-
noma drug. Jasno je, da moje vsakdanje
jutranje in večerne molitve, to da hodim k
maši vsako nedeljo in vsak praznik ter da
sploh spolnujem svoje verske dolžnosti, da
to ni vidno spremenilo mojega zunanega
življenja. Jasno je, da se na mojem čelu ne

bero preosnove, katere sem mogel izvesti v
svojih dejanjih, tudi ni viden upor, s ka-
terim se ustavljam skušnjavam, katere pre-
magujem. Toda to je gola resnica.

Da ljudje na meni ne opazujejo spre-
membe, temu se ne čudim, kar je napredek
na potu krščanskem, to je na potu do moralne
popolnosti le še neznan. Toda strog sem
proti samemu sebi kolikor mogoče; one,
katere sem ljubil, ljubim jih bolj a drugače
nego poprej in trudim se, da sem od dne
do dne boljši. Da, vkljub mnogim napakam
v svojem življenju in — kar s posebno iskre-
nostjo obžalujem — vkljub napadom dvoma
in praznote srca, sem bolj zadovoljen
nego poprej in pogosto, kadar mislim na ža-
lostne dneve, katere mi je preživet, in na
smrt, ki se bliža, čutim v sebi posebno slad-
kost, ki me prešinja in teši.

Ta dušni mir omogočuje le vera, živa
vest in molitev. Zato za-me ni srečnejih
trenotkov, kakor so oni, ko se obračam do
Boga, nudeč mu kesanje za svoje pretekle
napake in vso svojo dobro voljo za prihod-
nost in ko ga prosim onega miru, ki nam
je obljubljen za prihodnje življenje, katerega
sladkost pa nam milost božja daje, da ga
okušamo že na zemlji. Res ni lepših ur,
kakor one, ko molimo, ko se nahajamo pred

rahlejšje, nego o »moralii«, se razume samo ob sebi.

Baron Hein slovenski odklanja očitjanje, da deželna vlada zatira slovensko gledališče. Glede »Tugomera« pravi dež. predsednik, da gledališki red zahteva, da se oder ne izkorišča za hujskanje proti kakemu narodu. Sicer bode o stvari razsodilo ministerstvo. O morali pravi dež. predsednik: V interesu gled samega je bolje, ako nekateri prizori izostanejo, nego da se npravnstvena ali verska čutila žalijo. (Klici: Dobro!) Dež. predsednik pravi nemški o »lorberkranci« dr. Tavčarja, ki niso od »lorberja«, ampak od »giftbauma«.

Dr. Tavčar protestira proti mnenju dež. predsednika o »giftbaumu«.

Poročevalec Hribar se pridruži točki o cenzuri. Vlada naj bi prepovedala ono jubilejsko predstavo, ki je govorila o velikonemški moči.

Poslanec vitez Langer in tovariši so izročili samostalni predlog o ščitenju vinogradov pred divjačino.

Prihodnja seja bode v četrtek po praznikih.

„Res teutonicae“.

Iz Celovca, dne 10. aprila.

Dočim v Nemčiji vedno bolj gineva spomin na Starca-Bismarcka in celo tam velika množina ljudstva ne ve, kdo je bil ali kaj je velikega storil Bismarck, se naši nemški neodrešenci vedno bolj navdušujejo zanj ter ga z vsemi močmi hočejo obdati s sijajem — nemškega boga! Po sklepu vele-nemških naših mestnih očetov in z dobrohotniam dovoljenjem naše visoke c. kr. dež. vlade smo dobili v Celovcu svoj »Bismarck-ring« in nedavno tega so tam na veliko veselje naših »heilovcev« nabili nove table! Kako se vladajoča klika s tem smeši, seve ne čuti! Pri vladi z gostobesednimi vlogami beračijo za podporo mestu, ki je že nadmerno v dolgovi, ob istem času pa plačujejo nepotrebne Bismarckove table! — Prvega aprila so slavili Bismarckov god s pivom in govori.

Priredil je slavnost »Jugendbund Süd-wacht«, čigar predsednik Marchart je s »treu-deutsch« besedami slavil Bismarcka. Ali je tudi povedal, kolik »prijatelj« je bil slavljeneč — Avstriji, o tem poročila seveda molčijo! Na to je imel drug »Bundesbruder« glavni govor: »Altdeutsche heidnische Religion und deutsches Christenthum«. Govornikovega imena in vsebine govora »Fr. St.« ne povedo; gotovo z dobrim vzrokom, ker nočejo, da bi prišel tisti »bruder« na dan.

Dne 6. t. m. se je ustanovila tu podružnica berlinskega »sprachvereina«, ki ima namen skrbeti za »čistost« nemščine. Glavni govor je imel dr. Saalfelden iz Berolina. Prav lepo je videti, kako neovirano in »fletno« hodijo nemško-prusaški profesorji v Avstrijo, da tu delajo propagando za vsenemštvo.

obličjem Gospodovim. Stokrat blaženo naj je zato trpljenje, ki me je privedlo k njemu, kajti jaz ga spoznam, Nespoznanega! Evangelij mi ga je odkril. On je oče, on je moj oče. Jaz smem govoriti z njim, kolikor mi drago, on me posluša v svoji ljubeznivosti.

Raztresene liste, katere sem tukaj zbral, in ki to še enkrat ponavljam, ne zaslužijo imena knjige, pisal sem v dobi moje duševne krize, katero sem ravnokar opisal v glavnih črtah.

Kakor naznanjajo listi in kakor sam vem, je njih posebna iskrenost ganila že marsikatero srce in privedla h krizi nekatera srca, ki so že davno živela oddaljena od njega. Jaz sem tega srčno vesel, toda iznenadja me ne, kajti mnogi duhovi, skrajno nezadovoljni vsled sedaj vladajočega materializma in potrpi po toliko drugih modroslovskih nauk, ki morda hranijo kako zrno modrosti in resnice, katerih najboljši pa so pristopni le peščici izvoljencev, se bližajo sedanji čas z odprtimi rokami h Križanemu. Mnogi pa, katerim brani malovredni napuh, mude se še v predsvešču cerkve.

Da bi ti pač videli v teh vrsticah, kako srečen sem jaz, ko sem premagal nadutost, da bi pač moj vzgled in moje dejanje potegnili za seboj te omahujoče!

Pruska vlada pošilja uboge slovanske delavce čez mejo, ne da bi se naša slavna vlada ganila! No, ne gane se ne, ko tudi prusovski agitatorji hodijo po naših mestih, da tu v raznih društvi delajo za — »All-deutschland!« — Voditelja in duša novemu »sprachvereinu« sta neizogibni suplent na tukajšnji realki dr. Angerer in učitelj v Grabštanju Sekora. Tudi to kaže, kdo dela pri nas za — vsenemštvo! Heil — in le tako naprej!

Politični pregled.

V Ljubljani, 11. aprila.

Skupni državni proračun je sedaj definitivno sestavljen. V proračunu ne nahajamo sicer nikjer večjih izrednih zahtev, vendar je pa skupna potrebaščina za več nego deset milijonov kron večja v primeri s tekočim letom. Ta višja svota se bo porabila deloma za regulacijo častniških plač, nekaj dobi mornarica, ostalo pa notranje ministerstvo. Vojni minister je stavil sicer mnogo večje zahteve, a so mu jih ostali ministerski tovariši črtali z ozirom na neugodni finančni položaj. V poročilu o zadnjih ministerskih konferencah, ki so se zaključile minulo soboto, se naglašja, da na dnevnem redu ni bil razgovor o pomnoženju stalne armade ter o napravi novih topov, ker dotični načrti še niso definitivno gotovi. Posvetovanja so samo zato trajala tako dolgo, ker sta se hoteli vladi izogniti vsakim naknadnim zahtevam. Zelo verjetno pa je, da so bile mejtemi zahtevami v prvi vrsti znane zahteve vojne uprave, s katerimi je hotela prodreti ako tudi naknadno, a sta se dosedaj še krepko vstavljala oba ministerska predsednika ter finančna ministra. Delegaciji se snideta po povratku cesarjevem iz Berolina, 12. maja. Ogerski državni zbor izvoli delegate v jedni prvih sej četrtega zasedanja, ki se otvori takoj po velikinoči.

Preosnova volilne pravice v Galiciji. Českemu dež. zboru je takoj pričetkom sedanjega zasedanja došel predlog, naj se uvede za dež. zbor nova peta splošna volilna skupina. Ta predlog oziroma načrt je deželni zastop izročil posebnemu odseku za volilno reformo. Imenovani odsek se je o načrtu posvetoval minulo soboto. Poleg uvedbe splošne volilske kurije se v načrtu zahteva tudi pomnoženje mandatov v mestni ter kmečki skupini in uvedbo direktne in tajne volilne pravice. Debata je bila kratka a vendar precej burna, ker je opozicija zastavila svoje zadnje sile, da bi končno prodrla s svojimi pravičnimi zahtevami. Toda oglasil se je grof Dzieduszycki, ki je tudi državni poslanec in jeden prvih mož v poljskem klubu. Rekel je ta »prijatelj« nižjih slojev mej drugim, da bi bilo razširjenje volilne pravice ob politični nezrelosti velike mase zelo nevaren poskus. Opozarjal je tudi na to, da bi imeli od tega korist samo soc. dem. — Po tem merodajnem in odločujočem govoru je bil in sicer cel načrt odklonjen s 14 proti 3 glasovom. Toraj tudi o direktnih in tajnih volitvah odsekova večina ni hotela ničesar čuti. Kdo je pač kriv, da ljudstvo baje še ni politično zrelo? Ali ne poljska zlahta, ki mu ne da nobenih pravic in niti prilike, da bi se moglo izobraziti? Gospoda v poljskem kolu se zelo moti, ako misli, da bo lahko trajno prezirala opravičene ljudske zahteve.

Abstinenca v češkem deželnem zboru. V zadnji seji češkega deželnega zbora je bilo mej drugim na dnevnem redu prvo branje predloga posl. Pacaka, ki pozivlja vlado, naj prizna češčini jednako veljavnost pri sodiščih in državnih oblastvih v notranjem in zunanjem poslovanju, in naj se takoj spremene sedanje, vsled razveljavljenja jezikovnih naredeb navstale razmere. Temu predlogu se bodo z vso silo uprli nemški poslanci in »Bohemia« napoveduje v njih imenu, da se v slučaju, da se predlog vsprejme v prvem branju, ne bodo Nemci udeleževali nadaljne razprave o tem predlogu, ker baje ne spada v kompetenco deželnega zbora. Češki deželnozbornski večini seveda ne bo prav nič žal po nemških tovariših, marveč njej se gre le zato, da vlada ugodni nje upravičeni zahtevi.

Zadnji govor posl. dr. Gregra je grozno razburil gotove kroge v mladočeškem klubu. Prizadeti krogi so dolgo časa ugibali,

kako bi prišli do živega voditelju Staročehov. Sedaj so prišli do konečnega sklepa. »Podr-zipane« namreč poroča, da je pozval izvršilni odbor mladočeške stranke posl. dr. Gregra, naj se radi svojega govora na shodu v Melniku podvrže razsodbi častnega sodišča ter tam zagovarja svoje postopanje. Odbor mu je doposlal ta poziv na zahtevo poslancev dr. Kaizl, Kramar in Stole. Na ta poziv je pa dr. Gregr kratko odgovoril, da se ne prikaže pred častnim sodiščem. Kako se sedaj zadeva razvija, še ni pojasneno.

S pomtloščenjem Milanovih žrtv v Srbiji bržkone ne bode nič. Mesto da bi bil že zagledal beli dan dotični kraljev odlok, dohaja sedaj poročilo z Belgrada, da so vse one Milanove žrtve, ki so bile obsojene v 20letno ječo, odvedli sedaj na tihem iz Kragujevaca v trdnjavo Fetislam, ki se nahaja ob Donavi popolno na samotnem kraju. To se je zgodilo baje radi tega, ker so prišli na sled neki zaroti in se je bilo neki bati, da ubegnejo nesrečniki čez mejo. No, v novem bivališču se jim to ne bo posrečilo, ker stražijo trdnjavo Fetislam najzvesteje vojaške kreature Milanove.

Osebná varnost jezuitov v Franciji je padla v zadnjih dneh pod ničlo. Dokaz temu je sledeči dogodek zadnjih dnij, kateremu gotovo ni para na celem omikarnem svetu. Pred prokuratorjem absolutno slobodne republike v Brestu se je moral te dni zagovarjati neki ropar po imenu Barthelme, ki je ulomil v samostan jezuitov ter odnesel nekaj dragocenosti. Po kratki razpravi je prokurator roparja oprostil, in sicer iz tega razloga, ker je izvršil ulom pri — jezuitih, ki pa zakonito ne eksistirajo (!). Ali tudi ne kot navadni državljani, tega prokurator ni povedal. Ako pojde tako daleč, smeli bodo jezuite na Francoskem jednostavno moriti, a se ne bo nikomur skrivil las. Zelo primerno vprašanje stavi tem povodom francoski vladí »Univers Mondes«, ki vprašuje: Kaj bi bilo, ko bi se tudi jezuiti postavili na to precej čudno stališče in bi odrekli državi davke in priklade. Siliti bi jih k temu ne mogel nihče, saj zakonito ne eksistirajo. — Kaj takega je mogoče res samo v državi absolutne svobode.

Glasba.

Gorski odmevi. Zbirka moških zborov in čveterospevov. Uglasbil Janez Laharnar, organist na Št. Višigori (pošta Slap nad Tolminem, Primorsko) Delo 8. V Ljubljani. Založil skladatelj. Tisk J. Blaznikovih naslednikov. 1900.

Laharnarjeve skladbe je treba presojevati z umetniškega stališča. Umetnija v skladanji pa se poraja le, ako zna skladatelj udihniti v besedilu primeren izraz, to je: Treba dati tekstu ali glasbeno odločnost, čilost, energijo, bujnost, ali pa milobo, tužnost, nado, up itd., kakor to zahtevajo besede. Da je skladatelj v svojem osmem delu besedilo jako spretno pogodil, kaže vsaka stran 25 strani obsežnega zvezka. Ob enem pa gre hvalno omeniti, da se skladatelj ne straši uporabljati modernih akordov. Saj glasba mora z drugimi umetnijami vsopredno napredovati. Časi, ko se je pri nas le v toniki in dominantni popevalo, so hvala Bogu za nami: pesem je vdobila drugo lice, ki ni le izraz kake izbrane zatkrnjene melodije s spremljajočimi akordi na primitivni toniki in dominantni pa ciganskim basom, marveč je duhovito vrvenje splošnih harmoničnih kombinacij, izvirajočih iz zvokovodov. Častno mi je tudi omenjati, da skladatelj varčno uporablja septime, pred katerih prepogosto uporabo svari jo celo najmodernejši svetni glasbeniki. V navadnih slovenskih skladbah pa vprašajočih septim kar mr-goli tako, da se kritik sam sebe povprašuje: Čemu li toliko vprašanj po otrobih?

Pravilno uporablja dalje skladatelj tudi glasbene sklepe, ker cele piše le v večjih odstavih ali pa koncema. Koliko pa nahajamo celosklepov v naših modernih skladbah takoj po prvem odstavku! N. pr.: »Po jezeru, bliz' Triglava, čolnič plava sem ter tje«. Besede »sem ter tje« imajo v originalu sledeč sklep: As dur: sem (f), ter (g), tje (as) — to je, kakor bi rekel: »Amen«. Zato pa je duhoviti Foerster priljubljen naprev s tem izboljšal, da je dal omenjenim zlogom glasove as, b (hes) in c; torej pravilni polusklep.

Ker je skladatelj v harmoniji toliko izvežban, da ni treba njegovim rokopisom niti ene glaske predgugati in ker je vse duhovito izrazil, zato delo 8. mladega skladatelja najtopleje priporočam in izrazim željo, da bi se na glasbenem polji še prav mnogokrat srečala. Fajgelj.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 11. aprila.

Duhovniške spremembe v ljublj. škofiji. Prezentrirani so gg. Martin Kerin, kapelan v Šmarjeti, za župnijo Struge, Josip Porubski, žup. upravitelj za župnijo Koprivnik na Kočevskem in Janez Soukup, župnik na Gori pri Idriji, za župnijo Stara Oselica. Premesčeni so gg. Valentin Oblak, kapelan v Poljanah nad Loko, v Borovnico, Andrej Ažman, kapelan v Borovnici, v Poljane nad Loko; Josip Erker, kapelan v Črmošnjicah kot žup. upravitelj na Toplo Reber. — V stalni pokoj stopita: gg. Andrej Drobnič, župnik in dekan v Šmarji, in Alojzij Jerše, župnik v Kresnicah.

Poslanec J. Božič in gozdni komisar Župnek. Iz Vipave se nam poroča: Vipavci so se kar zgražali, ko so slišali poročilo o seji deželnega zbora, v kateri se je poslanec vipavskih liberalcev J. Božič spravil nad gozdnega komisarja Župneka. Dasi Vipavci že precej dobro poznajo podlo nastopanje in zares liberalno neizbirčnost v sredstvih naše liberalne klike, vendar je Božičev napad na komisarja Župneka presenetil vse, ki poznajo dogodke zadnjih let v naši občini in vipavski dolini sploh, zakaj nikdo ni pričakoval, da bi se drznil poslanec Božič tako resnici v lice biti in tako nizkotno sumničiti poštenega moža-uradnika, ki je s svojim nepristranskim postopanjem pridobil si zaupanje ogromne večine Vipavcev. Ni nam na tem, da bi morda hoteli reševati čast komisarju Župneku, saj mu je Božič itak ne more v očeh malone vseh Vipavcev niti za trohico zmanjšati, ampak vendar hočemo omeniti nekaj dejstev, ki naj pričajo, kako resnicoljuben je poslanec Božič, odkar je postal zvesti oproda ponižnega služabnika liberalne misli. Laž je, da so bili vipavski gozdni opravičenci kakorkoli sporazumljeni s komisarjem Župnekom, ko so se pričeli boriti proti pristranskemu gospodarstvu vipavskega občinskega odbora v gozdu. Akcijo proti občinskemu odboru so pričeli opravičenci sami iz lastnega nagiba, k temu jih je prisililo samovlastno in pristransko postopanje občinskega odbora. Izmed 300 gozdnih opravičencev je podpisalo pritožbo okoli 270 do 280, le kakih 20 ni podpisalo pritožbe, ker so bili od odbora protežirani ali jih ni bilo doma. Župnek sam je vso zadevo zavlekel in razburjene duhove miril, in še le ko so se opravičenci obrnili na deželno vlado, je nastopil postavne korake proti nepostavnemu gospodarstvu v vipavskem gozdu. Sklical je v staro čitalnico vse opravičence, ki so sami po listkih volili može v gozdni odsek, a čudno, nobenega od liberalne klike, ki hoče naše ljudstvo osrečevati. Župnek je v svoji »klerikalni pristranosti« imenoval kot zastopnike 20 liberalcev 3 može v gozdni odsek, dočim je vseh ostalih 270 do 280 opravičencev izvolilo samo 4. Ker ne sede v tem gozdnem odseku liberalci v večini, pa vpije Božič o pristranskem postopanju komisarja Župneka in ga sumiči, da ga vodi jo v uradnem poslovanju politički oziri. »Wie der Schelm ist, so denkt er von anderen.« Konečno še omenjamo, da predsednik gozdnemu odseku ni dekan M. Erjavec, ampak občečislani tržan Mirko Perhavec. V teh navedenih dejstvih je lahko spoznati vrednost in iskrenost Božičevega rohenja v deželni zbornici. Morda imponira kje Božič s svojimi zvitiimi političskimi komedijami, v Vipavi pa si spodkopa še tisto malo ugleda, kar ga je užival pri nekaterih zaslepljencih, ki so verjeli njegovim in drugih liberalcev sladkim besedam. Komisar Župnek vživa kot uradnik simpatije in hvaležno zaupanje skoraj vseh Vipavcev, narodni zastopnik Božič pa bo o prihodnjih volitvah zvedel, kako cenijo Vipavci njegovo »delovanje« v deželnem zboru.

Osebné vesti. Državni poslanec dr. Gessmann, jeden najodličnejših vodij dunajskih krščanskih socialcev, se je včeraj in

danes mudil v Ljubljani. — Častnim občanom si je izvolila Podstreda na Štajerskem č. g. A. Lednika, župnika v Ločah. — Dr. Anton Gironcoli pl. Steinbrun, c. kr. deželno-sodni svetnik v Gorici, je imenovan svetnikom višje deželne sodnije v Trstu. — Na Šentviški gori je umrl g. Josip Pirih, vpo-kojeni uradnik drž. železnic.

Častno občanstvo. Gorenje-logaški občinski odbor je v današnji seji za velike zasluge za napravo vodovoda enoglasno izvolil častnim občanom deželnega predsednika barona Heina in nadkomisarja Fran Župnek-a.

Štajerski deželni zbor je imel večeraj 11. in zadnjo sejo pred prazniki. Poslanik Hagenhofer in tovariši so interpelirali deželni odbor, kaj je s statističnim materijalom za deželnozborske volitve. Pojasnilo se jim je, da se predloži v kratkem z načrtom o volilni preosnovi. Nato je posl. Karl-on v daljšem govoru utemeljeval svoj predlog glede spremembe deželnozborskega volilnega reda. Govornik je dokazoval mej drugim, da so bili konservativci prvi, ki so zahtevali tajno in direktno volilno pravico, ter da veleposestva in industrijeve nočejo oropati volilne pravice, pač pa jo urediti primerno razmeram po veliki večini poljedelske dežele. Predlog se je izročil uprav-nemu odseku, v katerega so bili izvoljeni poslanci: Fürst, baron Hackelberg, Hagenho-fer, Karlon, grof Kottulinsky, Link, Mosdor-fer, Posch, baron Rokitsky, vitez Schreiner, Stallner in grof Stürgkh. Poročilo o ustano-vitvi osrednje zveze kmečkih zadrug se je izročilo združenima finančnemu in deželno-kulturnemu odseku. Bivšemu učitelju Ant. Munda se je določilo 360 kron stalne milo-ščine, prošnja bivšega učitelja Val. Stolzerja za pokojnino se je odklonila in objednem ustavila lani dovoljena miloščina mesečnih 15 gld. Deželni odbor mu pa sme dovoliti jednokratno podporo. Realki v Ljutomeru se dovoli letna podpora 200 kron, dovolila se je pokojnina oziroma preskrbnina učit. udovi Lini pl. Stail in nje hčeri, meščanski učiteljci Fani Zagorc se je vstela za pokojnino doba provizorne službe. Okraju Murau se je dovolilo za letos pobiranje 64 odstotne okrajne doklade na vse direktne davke razun osebnih dohodnine. Prihodnja seja je v sredo po Ve-likonoči.

Musica sacra v stolni cerkvi: Vel. četrtrek pontifikalna maša ob 8. uri: vo-kalna maša v F-dur, zl. dr. Jan. Benz, gra-duale A. Foerster, ofertorij Gherardeschi. Vel. petek ob 10. uri: Popule meno (Očitanje) zl. L. Vittoria in Crux fidelis zl. Janez IV., kralj portugalski. Vel. soboto pred 10. uro velika maša: Maša v F-dur zl. Feliks Uhl, po Alleluja verziki in tractus zl. A. Foerster, drugo koralno. K vsta-jenju ob 4. uri rezponzorij »Angelus Domini« in »Cum transisset sabbatum«, zl. A. Foerster, po Alleluja k procesiji »Aurora coelum pur-purata« zl. dr. Fr. Witt; po procesiji Te Deum istega skladatelja, Regina coeli zl. C. A. Leitner, Tantum ergo L. Vittoria (1588 do 1670).

Častne občane potrebujejo sedaj silno po vipavski dolini, menda zato, ker je vse ljudi prepričalo izborna gospodarstvo Božičevih prijateljev. Občinski odbor Col pri Vipavi je podelil častno občanstvo dež. poslancu Ivanu Božiču, drž. posl. dr. Andreju Ferjančiču in dr. Ivanu Tavčarju. Tako bodo imeli gospodje spomin na preminulo slavo po vipavski dolini.

Iz deželne bolnice. Deželnemu zboru kranjskemu je bil danes predložen s a m o n e m š k i izkaz o oddelku dež. bolnice za bolezni na očeh. L. 1899. je ta oddelk imel v oskrbi 1065 bolnikov, od katerih je bilo 488 moškega in 523 ženskega spola. 833 bolnikov se je ozdravilo, 43 se je polajšala bol, 40 je bilo neozdravljivih, 23 se je od-dalo drugim oddelkom, 5 jih je umrlo in 63 jih je ostalo v zdravniški oskrbi. Ope-racij je bilo 403. Istotako se je predložilo s a m o n e m š k o poročilo o oddelku porod-nišnice in ženskih boleznih. Tekom l. 1899. je bilo porodov na tem oddelku 201, na gynaekologičnem oddelku je bilo 289 bolnih. Od teh se jih je 190 pozdravilo, 50 se je bol polajšala, 17 jih je bilo neozdravljivih, 4 so umrli itd. Primarij dr. Gregorič je predložil slovensko in nemško poročilo, iz katerega posnemamo, da je bilo v l. 1899.

v bolnici preskrbovanih 6505 bolnikov, za katere je bilo skupnih stroškov 120.822 gld. Umrlo jih je 5% t. j. 328. Na jednega bol-nika pride na leto 18 gld. 57 kr. stroškov, na dan 95 kr., od stroškov je dežela dala 70.336 gld., iztirjalo se je 43.721 gld. Pri-čakovati bi bilo pač, da se v bodoče pred-lože tudi slovenski izkazi!

V goriškem dež. zboru je predložil dr. Venuti naslednji predlog glede učitelj-skih plač. Predlagal je, da so učitelji raz-vrščeni v tri razrede: I. razred s 1400 K, II. razred z 1200 K, III. razred s 1000 kron letne plače. Stalno nameščeni učitelji in pod-učitelji, ki so po prestatem izpitu učiteljske sposobnosti skozi pet let od tistega dne na-prej, ko obvelja ta zakon, na kateri javni šoli v drž. zboru zastopanih kraljevin in dežel zaporedoma in z dobrim uspehom učiteljevali, dobijo 10 odstotni povešek svoje plače in tako od petih do petih let. dokler ne dosežejo poviška za šesto petletje. Pred-log so podpisali vsi poslanci. Drugi predlog se je stavil radi stranskih črt k bohinjski železnici. Predlaga se, da se napravijo črte: od sv. Lucije v Tolmin, Kobarid, Bolec, Log pod Predel na eni strani, na drugi pa po idrijski dolini do mesta Idrije.

V dalmatinskem deželnem zboru je predložil posl. Biankini predlog, da ustava v Avstriji spremeni na federativni podlagi in da se Dalmacija spoji s Hrvatsko.

Hipnotične predstave v Ljubljani. Tudi večerajša prireditev spretnega hipno-tizerja Krause-ja v »Narodnem Domu« je privabila mnogo odličnega občinstva. »Kaj mislite Vi o tem« so se povpraševali poslu-šalci na koncu predstave drug drugega. Vtis, katerega so učinili skrivnostni poskusi na naše občinstvo, je bil brez dvoma velik. Moč sugestije je velika in se kaže povsodi v človeškem življenji; prav tako tudi hipno-tični poskusi niso nič novega; znani so bili že v prastarih časih v Indiji, deželi magije; sistematično jih je uvedel v napolnzan-stvene kroge Mesmer, učitelj živalskega magnetizma v 18. stoletji, s katerim je zdravil bolezni; bistvo takozvanega »žival-skega magnetizma« bo iskati bržčas na polji sugestije, sprva pa so imeli za vzrok žival-skega magnetizma električni fluidum, s ka-terim so bogato preskrbljeni dobri magne-tizerji. V 19. stoletji je Hausen vzbujal mnogo senzacije po evropskih mestih s svojimi hipnotičnimi poskusi; Hausen se je omejil le na poskuse s hipnotičnim uspa-vanjem in posthipnotično sugestijo. Dasi nam hipnotični pojavi niso v svojem bistvu znani tako, kakor bi bilo želeti, smemo vendar verjeti zlasti z ozirom na študije resnih učenjakov naše dobe, ki se pečajo s tem predmetom, da sta hipnotizem in od-njega neločljivo spojena sugestija sicer ne-navaden a vendar v gotovih okoliščinah na-raven pojav našega psiho-fizičnega življenja in je vsaka magična tajinstvenost za razlago tega pojava nepotrebna. — Dandanes se rabi hipnotizovanje v zdravilne namene in je v rokah zvedenih zdravnikov izborna sred-stvo; sicer so pa taki poskusi brez poseb-nega dovoljenja države prepovedani; tudi cerkev strogo obsoja hipnotične poskuse, če nimajo pravega namena. Konečno naj ome-nimo, da je tudi hipnotizovanje živalij že dolgo znana resnica; precej popularni so po-skusi s kokošjo in rakom; mačka se ne da, pes jako težko hipnotizovati.

Ljubljanske novice. Komi, ki je bil v Celju aretovan, se piše Evgen Šušter-šič. — Povožil je večeraj nek izvošček bra-njevko Marijo Jakulin, ki je prodajala delav-kam pred tobačno tovarno. Prevrnil ji je ves voziček in jo znatno poškodoval na roki. — Krejčičev pes ugriznil je večeraj čev-ljarskega vajenca J. Bonača. — Papagaja vjel je večeraj ključarski pomočnik Jurkovič na Mirju. Papagaj je velik in zna veliko po-vedati. — Na Golovcu ukral je v gozdu Janeza Benedičiča neki delavec brez in smrek.

Vlak povozil je blizu Poljčan želez-niškega čuvaja Štefana Urlepa.

Gierkovo gledališče, katero je ne-davno pod Tivoli pogorelo, je zopet zgra-jeno in prične s predstavami velikonočno nedeljo.

Z Glince se nam piše: Večeraj se je po končanih obč. volitvah vršila volitev žu-pana. Izvoljen je Andrej Marinko, po-

sestnik na Glincah. Volitev nikakor ni bila strankarska, kakor je hotel »Narod«. Šlo se je samo za to, ali naj bo županstvo na Viču ali Glincah. Glinčani imamo sedaj žandar-merijo, šolo, župana in pošta se bode selila na mejo Glince-Vič.

Novo društvo. Ustanovilo se je »Ra-teško vojaško veteransko društvo«.

Ubegli kaznjenci. Iz novomeškega za-pora so ušli v ponedeljek, kot smo že ome-nili, štirje kaznjenci. Bili so to: Fr. Francič iz Rateža, Fr. Pencelj s Količevega, Jurij Preskar iz Žejna in Jan. Mitrovič iz Resto-vega. Prvi je bil zaprt radi umora žene, ostali radi goljufije, posilstva in tatvine. Ušli so okoli jedne ponoči skozi napravljeno od-prtino pri peti, odprli so dvojne železnih vrat, preskočili dva 1 in 3 m visoka zidova, in ob 5. uri zjutraj so že bili v 8 km oddaljenem Ratežu, kjer so se pokrepčali v hiši sodruga Franciča ter se z mesom in denarjem pre-skrbeli za nadaljno pot. V kaznilnici so opa-zili beg šele ob 5. uri in ob 1/7. uri so se podali orožniki za njimi. Beguni so jo ubrali bržkone na Hrvatsko. Franciča so šele pred kratkim znova prijeli, ker je cigan Simon Hed oddal zanj obteževalno izpoved.

Utonil je v Št. Pavlu p. Preboldu 68 let stari Janez Vegl. Nesel je maslo in jajca v Trbovlje na trg. Ker je bilo zjutraj zgodaj in še tema, zašel je s svojim košem v rib-njak, ki je tik zraven pota. Ravno prejšni dan je opravil svojo velikonočno spoved in prejel sv. obhajilo.

Za Istro je dala vlada 164.000 kron tržaškemu namestništvu. V prvi seji bode isterski dež. zbor razdelil podporo. Morda je to vzrok, da pridejo slovanski poslanci v zbornico.

»Südmarki« je podaril nižjeavstrijski dež. zbor 400 kron.

Zopet konji za Afriko. Večeraj so prignali v Reko zopet 180 konj, namenje-nih za angleške potreščine.

Društva.

(L. društvo hišnih posestnikov v Ljubljani) sklicalo je shod društvenikov jutri dne 12. t. m. ob 8. uri zvečer v vrt-nem salonu pri »Maliču«. Dnevni red: 1. Predavanje dr. Gregoriča o gospodarskem položaju hišnega posestva v Ljubljani so-sebno z ozirom na državno potresno poso-jilo. 2. Posamezni nasveti.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj, 11. aprila. (C. B.) Cesar je imenoval za viteze zlatega runa mej drugimi kneza Fürstenberga, kneza Ni-kolaja Palfy, kneza Montenuova, grofa Deyma, grofa Paar in Szögyenyja.

Dunaj, 11. aprila. Mestni svet je soglasno sklenil ustanoviti mestno hra-nilnico s filijalkami v mestnih okrajih.

Dunaj, 11. aprila. V Wiltenu pri Inomostu je umrl 9. t. m. zvečer bivši profesor kanoničnega prava na dunajski univerzi dr. Frid. Maassen.

Praga, 11. aprila. V večerajšnji seji dež. zbora je bila afera Gregre re-šena s tem, da je Gregre podal izjavo, ki je zadovoljila mladočeški klub.

Berolin, 11. aprila. Cesar Viljem je v posebnem pismu sporočil mestnemu nadžupanu o obisku cesarja Franca Jo-žefa ter mu naročil, naj poskrbi za olepšavo mesta.

Rim, 11. aprila. Poročila, da je papež obolel, so neresnična.

Pariz, 11. aprila. Zola je na pljuč-nici obolel.

Madrid, 11. aprila. V vasi pri Cornua udrila so se v neki hiši tla, ko je duhovnik delil bolniku sv. poslednje olje. Soba je bila natlačena bolnikovih znancev. Bolnik in štiri druge osebe so se ubili.

Vojska v Južni Afriki.

Premeteni so pa ti angleški kramarji, to se jim mora priznati. Z največjo naglico so spustili v svet poročilo angleškega voj-nega urada o »sijajni« zmagi angl. orožja pri Wepeneru, o kateri smo večeraj poročali, akoravno londonski vojaški krogi še danes ne vedo, kolike važnosti in veljave je na-povedana zmaga. Toda londonsko prebival-stvo je po tolikem času in po nebroj ne-ugodnih poročilih zadnjega časa potrebovalo veselega poročila, in vojni urad mu je

naklonil to veselje tem raje, ker je bilo treba občinstvo razveseliti, predno objavi skrajno neugodno, tedaj mu že znano žalostno poročilo o Robertsovem velikem porazu dne 7. t. m. blizu Brandforta, kakih 55 km severno od Bloemfonteina ob želez-nici, ki vodi v Kroonstadt. Uradno poročilo namreč pravi, da je burski general Dewet s svojo armado zajel 1400 Angležev. V boju, v katerem so imeli Buri minimalne izgube, so ubili in ranili 600 Angležev, 800 mož pa ujeli in odvedli v Kroonstadt. Ta skoro nepričakovan vesel uspeh imenujejo Buri zmago pri Markatsfonteinu. Podrobnosti o tem boju slede bržkone v kratkem, že danes se pa sme sklepati, da je maršal Ro-berts nenadno ostavil z večjim oddelkom glavni tabor v Bloemfonteinu ter prodiral proti severu, kjer mu je Dewet radikalno ustavil pot.

Ta sijajna burska zmaga — o istinitosti uradnega poročila skoro ni dvomiti, ker do-seđaj Buri niso sporočali izmišljenih zmag in ker bi tudi londonski vojni urad ne ob-javil takega poročila, ko bi se ne vjemalo z golo istino — ta zmaga sicer ne bo po-polno uničila Robertsove armade, toda go-tovo je, da mu bo neizmerno otežkočila ako ne onemogočila nadaljno prodiranje v Pre-torijo.

Pa tudi pri Mafekingu so se Buri mi-nuli teden dobro držali. Plumerjev poraz, o katerem še le sedaj poroča londonski vojni urad, akoravno je oddal general brzojavko 3. t. m., in pa boj s posadko v mestu ter s Kafri kažeta, da imajo Angleži prav malo nade na osvobojenje posadke v Mafekingu, dokler ne dojde tja večji oddelek Robertsove armade.

Pariz, 11. aprila. Tukajšnjim ofi-cijelnim krogom je došla vest, da so si Buri osvojili Mafeking.

London, 11. aprila. Reuter. urad poroča iz Aliwal-Northa 9. t. m.: V današnjem boju pri Wepeneru so pro-vzročili najprej burski veliki topovi ve-liko škodo. Kmalu pa so prišli angleški topovi v pravo daljavo ter povzročili Burom veliko škodo. Jeden oddelek je odšel iz Rouxville v Wepener.

London, 11. aprila. (C. B.) »Daily News« objavlja nastopno uradno br-zojavko iz Pretorije 9. t. m.: V Bitki 7. t. m. so Buri južno od Brand-forta ubili in ranili šeststo, ujeli pa osemsto Angležev. Tudi druga v London došla poročila iz bur-skih virov potrjujejo bursko zmago ter jo imenujejo bitko pri Markatsfonteinu. Burske izgube so minimalne. Zmagovalec je general De Wet.

London, 11. aprila. General Buller prodira baje proti oranjskim prelazom. Buri so tudi v Natalu pričeli ofenzivo. Pri Elandslaagte je bil 9. t. m. boj.

St. Helena, 11. aprila. Parnik z ujetimi Buri je večeraj priplul v tukajšnji pristan.

London, 11. aprila. Reuterjev urad poroča iz Buluvayo 3. t. mes.: General Plumer se je bil 31. marca z Buri mej Mafekingom in Ramathlabama. Ob tretji uri popoldne se je prikazala velika burska četa. Plumer se je moral umakniti na prejšnje mesto. Boj je trajal do 6. ure. Na angleški strani so padli 3 častniki in 7 mož, 3 častniki in 24 mož je ranjenih, 11 mož se po-greša. Burske izgube so velike (?).

London, 11. aprila. Dne 31. marca je bil boj pri Mafekingu, v katerem so se morali po tridnevem boju Angleži umakniti ter je bil ranjen tudi oberst Plumer.

London, 11. aprila. Iz Pretorije po-ročajo 7. t. m.: Četa oboroženih Kafrov se je prerila skozi bursko vrsto pred Mafekingom, katero so pa Buri kmalu zajeli in ubili 31 mož.

London, 11. aprila. Iz Springfon-teina dohajajo poročila, da je položaj ondi jako resen. 2000 Burov je na potu. Glavni tabor Gatacrov je v veliki nevarnosti.

Umrli so:

9. aprila. Pavlina Mauser, hišna posestnica, 66 let, Studentovske ulice 7, mrtvoud.
10. aprila. Viktor Čarman, sprevodnika sin, 16 dni, Bohoričeve ulice 11, akutni črevesni katar. — Ama-rija Strauss, ječarja žena, 43 let, Sredina 14, jetika.

Cena žitu na dunajski borzi

dné 10. aprila 1900.

Za 100 kilogramov.

Pšenica za pomlad . gl.	8 04	do gl.	8 06
» » maj-juni »	8 01	» »	8 02
» » jesen . . . »	8 17	» »	8 18
Rž za pomlad . . . »	7 20	» »	7 22
» » maj-juni »	7 21	» »	7 22
» » jesen . . . »	7 23	» »	7 24
Turšica za maj-juni »	5 66	» »	5 67
» » jul-avgust »	5 76	» »	5 77
Oves za pomlad . . »	5 55	» »	5 57
» » maj-juni »	5 55	» »	5 57
» » jesen . . . »	5 79	» »	5 80

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306-2 m, srednji zračni tlak 736-0 mm.

Dan	Čas opa- zovanja	Stanje baro- metra v mm.	Tempe- ratura v Celziju	Veterevi	Nebo	Vlaga v %
10. 9. zveč.	7:30-1	54	sl. jug	dež		96
11. 4. jut.	7:34 8	59	sl. sever	oblačno		
2. popol.	7:36-1	123	sl. jvzh.	pol oblač.		

Srednja večerajšnja temperatura 6 1. normale: 8 7°.

Tržne cene v Ljubljani.

Tedensko poročilo

od dné 1. do dné 7. aprila.

K	h	K	h
Goveje meso I. v. kg	128	Pšenična moka 100 kg	27 80
» » II. »	112	Koruza »	18 —
» » III. »	96	Ajdova »	37 —
Telečje meso . . .	120	Fizol, liter . . .	16 —
Prasičje » sveže .	160	Grah, » . . .	20 —
» » prek. »	143	Leča, » . . .	24 —
Kostrunovo meso .	80	Kaša, » . . .	22 —
Maslo	2 —	Ričet, » . . .	22 —
Surovo maslo . . .	190	Pšenica . . . 100 kg	18 40
Mast prasičja . . .	140	Rž	15 —
Slanina sveža . . .	136	Ječmen	14 —
» » prekajena . .	144	Oves	12 40
Salo	120	Ajda	18 40
Jajce, jedno . . .	5	Proso, belo, »	19 —
Mleko, liter . . .	16	» » navadno »	14 —
Smetana, sladka liter	80	Koruza	14 80
» » kislá . . .	80	Krompir . . .	6 40
Med kg	120	Drva, trda, m³	7 40
Piščanec	180	» » mehka, »	5 —
Golob	40	Seno, 100 kg .	4 20
Raca	—	Slama, » . . .	4 —
Zajec	—	Stelja, » . . .	—

Leštilni odtiskalni papir,

odlikovan na svetovni razstavi v Čikógi. Preprosto uporabljen za posnemanje poljubnega lesa pri pohištvu, vratih itd. Dobiva se pri trdki **BRATA EBERL** v Ljubljani, Frančiškanske ulice.

Vnanja naročila proti povzetju. 228 20 11—11

Franc Zupan, vlasuljar

v Ljubljani, Valvazorjev trg št. 4,

prilagočen se prečastiti duhovščini in sl. občinstvu za izdelovanje vsakovrstnih moških in ženskih vlasulj

do najfinejšega izdelka. — Nadalje vsa

umetna pletenja in kite iz lepih las.

Postrežba natančna. 49 48-25

VABILO

na

V. redni občni zbor

„Posojilnice v Kranjski Gori“

ki se vrši

velikonočni torek, dné 17. aprila 1900,

ob 3. uri popoldne

pri Vrbanju.

Vspored:

1. Poročilo ravnatelja.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Potrjenje računa za leto 1899.
4. Volitev 1 odbornika za eno leto.
5. Volitev nadzorstva.
6. Razni nasveti.

Kranjska Gora, dné 10. aprila 1900.

347 1—1

Odbor.

ANT. PRESKER

krojač v Ljubljani,

Sv. Petra cesta št. 6

se priporoča preč. duhovščini

v izdelovanje vsakovrstne

duhovniške obleke

iz trpežnega in solidnega

blaga po nizkih cenah.

Opozarja na veliko svojo zalogo

izgotovljene obleke

posebno na haveloke v naj-

večji izbiri po najnižjih cenah.

170 14

Oglje za kadilnico

izdeluje

V. A. Winding

v Bistrici ob Dravi,

Koroško.

Znano dobra postrežba in

najboljše blago.

Na stotine sprizal je na razpolago.

Eno naj sledi:

Vaše blagorodje!

Oglje za kadilnico, od Vas poslano, smo po-

rabili. Krasna in primerna iznajdba!

Prosim, pošljite zopet zabojček s tristo kosl tega

oglja, ali po povzetju ali kakor je sicer navada na

naslov:

Prečast. malteškega reda konvent v Pragi, III., Kopelne

ulice 4. Česko.

106 26—20 S posebnim spoštovanjem ves udan

Fra. Fr. Em. Ybl,

t. č. podprijor.

V Pragi, 9. maja 1895.

Plača se lahko tudi šele tedaj, ko se spozna

dobrota blaga.

Št. 60 Pr.

Glavna zaloga

za Kranjsko:

Mihael Kastner

v Ljubljani. 295 52-5

Razpis službe.

Pri mestnem magistratu ljubljanskem je vsled sklepa redne tajne seje občinskega sveta z dné 3. aprila t. l. popolniti službo

magistratnega tajnika

s prejemki III. činovnega razreda, to je z letno plačo 2800 kron, z dejalnostno doklado letnih 500 kron in s pravico do dveh v pokojnino vstevnih petletnic po 200 kron.

Od prosilcev za razpisano službo se zahteva v zmislu določb § 5. službene pragmatike: Občinski konceptni uradniki, ki kot taki ne smejo biti v nobenem drugem službinskem razmerju, morajo biti za poslovanje tako usposobljeni, kakor je predpisano za upravno državno službo; vendar sme občinski svet določiti, da se od tega načela odjenja gledé takih služeb, katere zahtevajo druge posebne strokovnjaške zvedenosti, in za katere se tudi v državni službi ne terja sposobnost za politično poslovanje.

S potrebnimi dokazili opremljene prošnje za zgoraj omenjeno službo je vlagati pri predsedstvu mestnega magistrata

do dné 20. aprila t. l.

Zakasnele prošnje se ne bodo upoštevale.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane,

dné 6. aprila 1900.

Národna jed

postati morajo testenine iz prve kranjske tovarne testenin Znidaršič & Valenčič v Ilirski Bistrici po njih izbornem okusu, obilnej redilnosti, nizki ceni in jednostavnem pripravljanju. 954 19

Razglas.

Za občinski urad v Spodnji Šiški sprejme se

občinski pisar.

Prednost imajo upokojeni c. kr. uradniki, orožniki in vojaki. — Nastop službe takoj; plača po dogovoru.

Ponudbe sprejema do 20. aprila t. l. in pojasnila daje županov namestnik Josip Vođnik v Spodnji Šiški.

Ker so uradne ure omejene, smel bi dotičnik stanovati tudi v Ljubljani.

Županstvo v Spodnji Šiški.

161 20—14

Dunajska borza.

Dné 11. aprila.

Skupni državni dolg v notah	99 15
Skupni državni dolg v srebru	98 95
Avstrijska zlata renta 4%	98 45
Avstrijska krona renta 4% 200 kron	99 95
Ogerska zlata renta 4%	97 20
Ogerska krona renta 4% 200	93 70
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	126 75
Kreditne delnice, 160 gld.	238 25
London vista	242 75
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj	118 35

Dné 10. aprila.

20 mark	23 69
20 frankov (napoleonor)	19 25
Italijanski bankovci	90 30
C. kr. cekini	11 33
3-2% državne srečke l. 1854, 250 gld.	164 —
5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	160 —
Državne srečke l. 1864, 100 gld.	201 —
4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	96 —
Tisne srečke 4%, 100 gld.	140 —
Dunavske vravnave srečke 5%	256 75

Dunavsko vravnavno posojilo l. 1878	108 —
Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	95 20
Prijoritete obveznice državne železnice	—
» » južne železnice 3%	66 60
» » južne železnice 5%	99 —
» » dolenskih železnice 4%	99 25
Kreditne srečke, 100 gld.	397 50
4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	335 —
Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gld.	42 50
Ogerskega	21 70
Budimpešt. bazilika-srečke, 5 gld.	13 20
Rudolfove srečke, 10 gld.	65 —

Salmove srečke, 40 gld.	172 50
St. Genois srečke, 40 gld.	182 —
Waldsteinove srečke, 20 gld.	178 —
Ljubljanske srečke	49 —
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	122 50
Akcije Ferdinandove sev. želez., 1000 gl. st. v.	293 50
Akcije tržaškega Lloydja, 500 gld.	79 —
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	25 05
Splošna avstrijska stavbinska družba	95 25
Montanska družba avstr. plan.	267 75
Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	336 —
Papirnih rubljev 100	255 50

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd. Zavarovanja za zube pri třebljanjih, pri izžrebanju najmanjšega dobitka. — Promese za vsako třebljanje. Kulantina izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„MERCUR“

l. Wallzeile 10 in 13, Dunaj, l., Strobelgasse 2.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvarih, potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni sveti za doseg kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti

naloženih glavnice.